

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.637/2010/5. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2010. évi december 2. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A jogosulatlan gazdasági előny megszerzésének büntette és más bűncselekmények miatt az I.r. terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben az **V. r.** terhelt által védője útján benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Veszprémi Városi Bíróság 1.B.1821/2004/77. számú ítéletét és a Veszprém Megyei Bíróság 2.Bf.102/2009/3. számú ítéletét annyiban változtatja meg, hogy az V. r. terheltet 1 rb. magánokirat-hamisítás vétségének (Btk. 276. §) vádja alól felmenti. Egyebekben az első- és másodfokú határozatot az V. r. terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az sem indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Veszprémi Városi Bíróság a 2008. november 5. napján kihirdetett 1.B.1821/2004/77. számú ítéletével az V. r. terheltet bűnösnek mondta ki 3 rb., a Btk. 288. §-a (2) bekezdésének II. fordulatába ütköző bűnsegédként elkövetett jogosulatlan gazdasági előny megszerzésének büntetnében (tényállás I/a., III/a., IV/a. pontja), 2 rb., a Btk. 310. §-ának (1) bekezdésében meghatározott, a (2) bekezdés szerint minősülő és büntetendő az adóbevételt nagyobb mértékben csökkentő bűnsegédként elkövetett adócsalás büntetnében

(tényállás I/b. és IV/b. pontja), valamint 6 rb. a Btk. 276. §-ában meghatározott és aszerint büntetendő bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (tényállás I/a., b., III/a., b., és IV/a., b. pontja).

Ezért öt halmazati büntetésül 400 napi tétel (600 forint egy napi tétel összegű), összesen 240.000 forint pénzbüntetésre ítélte.

Ellenben öt felmentette az ellene 1 rb. bűnsegédként elkövetett jogosulatlan gazdasági előny megszerzésének büntette, 2 rb. bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette és 2 rb. bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége miatt emelt vád alól.

A megállapított tényállás lényege szerint az 1947-ben született V. r. terheltet 2007-ben az ügyészség csődbüntett miatt megrovásban részesítette, 2008-ban pedig a bíróság társtettesként elkövetett számvitel rendje megsértése miatt pénzbüntetésre ítélte. A vádbeli időszakban az I. Kft. cégjegyzésre jogosult ügyvezetője volt.

Az I. r. és a III. r. terhelt egyéni vállalkozóként mezőgazdasági termeléssel foglalkozott. A I. terhelt egy gabonátárolót, a III. r. terhelt pedig egy gépszínhez tartozó acélszerkezetet kívánt megépíteni. A beruházás megvalósításához mindketten vissza nem térítendő állami támogatást kívántak igénybe venni. Az építmények acélszerkezetének elkészítésére mindkét terhelt az V. r. terhelt által képviselt I. Kft-vel kötött szerződést. Az I. r. terhelt által 2002. március 18-án kötött szerződésben az V. r. terhelt a vasszerkezetek kivitelezésén felül a föld- és betonozási munkák elvégzését is vállalta.

Az I. és III. r. terheltek a szállítási szerződések és az egyéb szükséges okiratok benyújtásával a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (FVM) Veszprém Megyei Földművelésügyi Hivatalánál igényeltek vissza nem térítendő támogatást, amelyet a hivatal meg is ítelt részükre, I. r. terhelt esetében 4.000.098 forint, a III. r. terhelt esetében 3.893.000 forint értékben.

Az V. r. terhelt egyik megrendelőjének sem készítette el határidőre a szerződésben vállalt szerkezeteket, ennek ellenére kitöltötte a teljesítésről a számlákat, amelyeket az I. és III. r. terhelteknek átadott. Az I. r. terhelt esetében az V. r. terhelt a cége által el nem végzett földmunkákról építési naplót, az el nem készített vasszerkezetről pedig egy tárolási nyilatkozatot is rendelkezésre bocsátott. A tényleges teljesítés híján a 2 db számla valótlan tartalmúnak minősül. Az okiratokat az I. r. terhelt a vissza nem térítendő állami támogatás arányos részének lehívása érdekében benyújtotta az FVM hivatalához. A valótlan tartalmú okiratok alapján az I. r. terhelt 1.727.000 forint vissza nem térítendő állami támogatáshoz jutott jogosulatlanul, amelyhez az V. r. terhelt nyújtott segítséget. A III. r. terhelt az V. r. terhelt

részére kiállított, hasonló okok miatt valótlán tartalmú számlának az FVM hivatalához történt benyújtásával 912.000 forint állami támogatást vett jogosulatlanul igénybe, amelyhez az V. r. terhelt a számla kibocsátásával segítséget nyújtott.

Mindkét esetben a terheltek a könyvelésükben és az ÁFA bevallásukban szerepeltették a valótlán tartalmú számlákat, ezáltal az I. r. terhelt 2002 évben 1.466.000 forint ÁFÁ-t, a III. r. terhelt ugyanebben az évben 652.000 forint ÁFÁ-t helyezett jogosulatlanul levonásba, amelyhez az V. r. terhelt segítséget nyújtott (tényállás I/a-b. és III/a-b. pontja).

V. r. terhelt az I. A. Kft. képviselőjében 2001. június 8-án a badacsonytomaji székhelyű E. M. B. Kft.-vel egy trágyaszóró és egy pótkocsi felépítmény leszállítására kötött szerződést. E szerződés alapján a B. Kft. ezt követően az FVM Veszprém Megyei Földművelésügyi Hivatalához támogatási kérelmet nyújtott be a mezőgazdasági gép megvásárlásához. Az V. r. terhelt cége a szerződésben meghatározott időre nem teljesített, csupán a gépszerelvény egy részét, s azt is késedelmesen adta át a megrendelőnek. Ennek ellenére az V. r. terhelt a szerződésben foglalt teljes - tehát mindkét részt tartalmazó - számlát állított ki, amelyet az E. M. B. Kft. az FVM Veszprém Megyei Földművelésügyi Hivatalához benyújtotta, s ily módon 288.000 forint állami támogatást igényelt jogosulatlanul. Egyúttal 288.000 ÁFÁ-t helyezett levonásba jogosulatlanul az ÁFA bevallásában. Az V. r. terhelt mindehhez segítséget nyújtott (tényállás IV/a-b pontja).

A bíróság a bizonyítékok értékelése körében (ítélet 17. o. 4. bek.) tényként állapította meg, hogy az V. r. terhelt volt az, aki a tényállásban megjelölt számlákat kiállította. Tisztában volt azzal, hogy a számlákat a megrendelők az állami támogatás lehívásához fogják igénybe venni, sőt ennek érdekében állította ki idő előtt a számlákat. Ezért kétséget kizáróan megállapítható, hogy szándékosan segítséget nyújtott az állami támogatásoknak, a tényállásban meghatározott összegek erejéig történő jogosulatlan igénybe vételéhez, illetve ebből következően az ÁFA jogosulatlan levonásához.

Miután az elsőfokú bíróság a IV. r. terheltet felmentette valamennyi a terhére rótt bűncselekmény vádja alól, hasonlóan rendelkezett az e cselekményekhez kapcsolódó bűnsegéllyel vádolt V. r. terheltet érintően is (tényállás II/a. pontja).

Az ügyész által az V. r. terhelt terhére a felmentéssel érintett bűncselekményekben bűnösségének megállapítása, egyebekben a büntetés súlyosítása végett, a terhelt által pedig felmentésért és enyhítésért bejelentett fellebbezések folytán másodfokon eljáró Veszprém Megyei Bíróság a 2009. október 12. napján megtartott

nyilvános ülésen meghozott 2.Bf.102/2009/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét az V. r. terheltre vonatkozó részében megváltoztatta. A 3 rb. bűnsegédként elkövetett jogosulatlan gazdasági előny megszerzésének büntettéből 1 rb-t a Btk. 288. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint minősített és őt 3 rb. bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége miatt emelt vád alól felmentette.

Az elsőfokú bíróság által kiszabott pénzbüntetés helyett az V. r. terheltet 8 hónap - végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett - börtönre és 250.000 forint pénzmellékbüntetésre ítélte. A bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés pontosítása mellett az V. r. terheltet illetően egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Kifejtette a másodfokú bíróság, hogy a Btk. 288. §-a a jogosulatlan gazdasági előny megszerzése büntettének két önálló alapesetét határozza meg. Az (1) bekezdés szerinti bűncselekmény akkor tényállásszerű, ha az elkövető a támogatást úgy szerzi meg, hogy evégett valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz, vagy valótlan tartalmú hamis vagy hamisított okiratot használ fel. Az előny megszerzése a bűncselekmény eredménye, amely a támogatás elnyerésével bekövetkezik, függetlenül attól, hogy annak keretei között a támogatás lehívására még nem került sor.

A Btk. 288. §-ának (2) bekezdésében meghatározott második alapeset két elkövetési magatartást határoz meg: egyrészt a céljelleggel nyújtott támogatás jogcímtől eltérő felhasználását és az ebből eredő visszafizetési kötelezettség nem teljesítését, másrészt pedig a pénzügyi támogatás felhasználásával kapcsolatban előírt elszámolási, számadási kötelezettség teljesítésekor valótlan tartalmú nyilatkozat tételét, illetőleg valótlan tartalmú hamis vagy hamisított okirat felhasználását. Ez utóbbi, tehát a Btk. 288. §-a (2) bekezdésének II. fordulata szerinti jogosulatlan gazdasági előny megszerzésének büntettével vádolta az ügyész, s ugyanígy minősülő bűncselekményben mondta ki az elsőfokú bíróság a terheltek, így az V. r. terhelt bűnösségét. Az I. és a III. r. terheltek esetében ugyanis a pályázat pozitív elbírálásáig hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú okirat felhasználására nem került sor. A támogatás elnyerését követően került sor a valótlan tartalmú számlák benyújtására, illetve a korábban már elbírált és elnyert támogatás lehívására.

Az I. r. terhelt maga is tudomással bírt arról, hogy az V. r. terhelt által kiállított számlák a beruházás megtörténtét illetően nem feleltek meg a valóságnak, hiszen a számlák tartalmától és az I.J. Kft.-vel kötött szerződéstől eltérően a föld- és betonozási munkákat nem az IGJ Kft. végezte el, hanem az ténylegesen saját beruházásában, az I. r. terhelt és fia kivitelezésében valósult meg. Az I. r. terhelt tudta, hogy az I.J. Kft. által kibocsátott számláknak a Magyar Államkincstár felé történő felhasználásakor a

szerződés szerinti teljesítés nem történt meg. E valótlan tartalmú számlákat mégis felhasználta, azokat a könyvelésében szerepeltette és ÁFA tartalmukat az adóbevallásában levonható adóként vallotta be.

Miután a Btk. 288. § (1) és (2) bekezdésében foglalt bűncselekmény elkövetési magatartása magában foglalja a magánokirat-hamisítás tényállását, ezért ez utóbbi valóságos alaki halmazatban történő megállapítására nem kerülhet sor. Ezért a másodfokú bíróság a tettes I. r. terheltet és a bűnsegédként ahhoz kapcsolódó V. r. terheltet 1 rb., a Btk. 276. §-a szerinti bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége miatt emelt vád alól felmentette.

Az V. r. terhelt azonban tudott arról, hogy az I. r. terhelt a részére átadott 2 db valótlan tartalmú számlát nem kizárólag az állami támogatás lehívásához használja fel, hanem szerepelteti azt a könyvelésében és az ÁFA bevallásában is. Ezért e körben - a felhasznált számlák fiktív tartalmára is figyelemmel - az 1 rb. bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségének a megállapítására törvénysértés nélkül került sor.

Az irányadó tényállás szerint az V. r. terhelt ajánlotta III. r. terheltnek, hogy amennyiben ő kifizeti a szerződés szerinti előleget, akkor kiadja számára a számlát a szerződés teljes összegéről úgy, hogy a fennmaradó ki nem fizetett részről kölcsönszerződést írt, s ebben meg is egyeztek. A III. r. terhelt ennek megfelelően a számlát annak tudatában nyújtotta be a Magyar Államkincstárhoz, hogy tudta, az azon feltüntetett teljesítés még nem történt meg. Mindezek alapján helyesen minősítette az elsőfokú bíróság a III. r. terhelt cselekményét 1 rb., a Btk. 288. §-a (2) bekezdésének II. fordulata szerint minősülő jogosulatlan gazdasági előny megszerzése büntettének, amelyhez az V. r. terhelt a valótlan tartalmú számla kibocsátásával szándékosan segítséget nyújtott. Nem fogadta el tehát a másodfokú bíróság az V. r. terhelt arra történő hivatkozását, hogy ő nem tudott a III. r. terhelt agrártámogatásának igényléséről.

Miután a jogosulatlan gazdasági előny megszerzésének büntette nem állapítható meg halmazatban a Btk.276.§-a szerinti magánokirat-hamisítás vétségével, másrésről pedig a korábban valótlan tartalommal benyújtott ÁFA bevallást a III. r. terhelt önellenőrzéssel helyesbítette, a másodfokú bíróság őt a terhére megállapított 2 rb. magánokirat-hamisítás vétsége miatt emelt vád alól bűncselekmény hiányában felmentette. Erre tekintettel az e bűncselekményhez kapcsolódó bűnsegély miatt elítélt V. r. terheltet is felmentette 2 rb. magánokirat-hamisítás vétsége miatt emelt vádja alól.

A másodfokú bíróság szerint az V. r. terheltnek tudomása volt arról is, hogy az E. M. B. Kft. a tőle megrendelt mezőgazdasági gép megvásárlásához agrártámogatást vesz igénybe, és a teljesítésről a számla kibocsátása neki is érdekében állt, hiszen ilyen módon részbeni teljesítés ellenére hozzájutott a számla teljes ellenértékéhez.

Az agrárgazdasági célok 2001. évi költségvetési támogatásáról szóló 15/2001. (III.3.) FVM rendelet ugyanis azt rögzíti, hogy részleges teljesítés esetén a meg nem valósított részhez tartozó támogatási hányad jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül. Az V. r. terhelt a szerződésben vállaltak maradéktalan teljesítéséről kibocsátott számla rendelkezésre bocsátásával szándékosan segítséget nyújtott ahhoz, hogy az E. M. B. Kft. a részteljesítés miatt jogosulatlanul vegye igénybe az új mezőgazdasági gép vásárlására igényelt támogatást, és az ÁFA bevallásában jogosulatlanul helyezze levonásba az el nem készült trágyaszóró felépítmény ÁFÁ-ját is. Ez esetben a számla idő előttiségeről sem lehet beszélni, hiszen a trágyaszóró felépítményt az I.A. Kft. később sem szállította le. Az E. M. B. Kft. azt végül más forrásból szerezte be.

Az új mezőgazdasági gépek vásárlása és az ahhoz igényelt támogatás nem egy időben elhúzódó megvalósuló beruházás, amint azt I. r. és III. r. terheltek beruházásai esetében volt. Az ilyen célú támogatások igénybevétele az elkövetéskor hatályban volt 15/2001. (III.3.) FVM számú rendelet 45. számú melléklete akként szabályozta, hogy a kérelemmel igényelhető támogatások esetében az igénylőnek a vásárlást megelőzően támogatási kérelmet kell benyújtania a telephelye szerint illetékes földművelésügyi hivatalhoz. A már megvásárolt gépről kiállított számlát és az MVH által már ellenjegyzett kérelmet az adóhatóságnál történő támogatás igénylést megelőzően a beruházó köteles az ellenjegyzést végrehajtó földművelésügyi hivatalnak bemutatni. A földművelésügyi hivatal végzi el az összeg számszerűsítését, erről igazolást állít ki a beruházónak, aki ennek birtokában igényelheti a támogatást az adóhatóságtól. A támogatás igénybevételenek feltétele tehát az új gép vásárlásának a kiegyenlített számlával történő igazolása.

Az E. M. B. Kft. által igényelt ilyen célú támogatás esetében a részteljesítés miatt valótlan tartalmú - az V. r. terhelt cége által kibocsátott - számla felhasználása a támogatás megszerzése során történt, ezért az V. r. terhelt a valótlan tartalmú számla kibocsátásával a Btk. 288. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti jogosulatlan gazdasági előny megszerzése büntettséghez nyújtott szándékosan segítséget az E. M. B. Kft. képviselőjének.

II. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen az V. r. terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt védője útján a Be. 416. §-a (1) bekezdésnek a) és b) pontjára hivatkozással. Aszerint a

terheltet 2 rb. magánokirat-hamisítás vétségének vádja alól indokolt felmenteni. A részben törvénysértő marasztalásra figyelemmel törvénysértően súlyos büntetés kiszabására került sor.

Az elsőfokú ítélet 6 rb. magánokirat-hamisítás vétségében állapította meg az V. r. terhelt bűnösségét, amelyből a másodfokú bíróság öt 3 rb. vétség vádja alól felmentette. A jogerős ítélet szerint kizárólag egy magánokirat-hamisítás vétségének van tette, az I. r. terhelt személyében. A részesség megállapításának a feltétele a tettesi felelősség megállapítása, ezért az V. r. terhelt bűnösségét csak 1 rb. magánokirat-hamisítás vétségében lehet megállapítani.

A megyei bíróság ítéletének indokolása szerint az V. r. terhelt büntetésének súlyosítását az indokolta, hogy az általa kibocsátott valótlan tartalmú számlák tették lehetővé a bűncselekmények elkövetését. A 2 rb. bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége miatt emelt vád alól történő felmentés esetén ennek megfelelően a büntetés lényeges enyhítése, az enyhítő rendelkezés alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított pénzbüntetés kiszabása indokolt. Ezért a védő a jogerős marasztaló döntés megváltoztatását és a terhelt felmentése mellett a büntetés enyhítését indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség a BF.1972/2010. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben alaposnak tartotta az alábbiak szerint.

A másodfokú bíróságnak a 3 rb. magánokirat-hamisítás vétségére vonatkozó felmentő ítéleti rendelkezése - a másodfokú ítélet 9. oldalának utolsó előtt bekezdése szerint - kiterjed az V. r. terheltnek a III. r. terhelt pályázatához kapcsolódóan készített valótlan tartalmú magánokirat készítése miatti felelősségére is. E körben a Legfőbb Ügyészség szerint a felülvizsgálati indítvány nem alapos.

Ugyanakkor az E. M. B. Kft. pályázatánál felhasznált magánokiratra vonatkozóan - amit a felülvizsgálati indítvány nem nevesít - a bűnösség megállapítását a Legfőbb Ügyészség törvénysértőnek tartja.

Álláspontja szerint a megyei bíróság helytállóan fejtette ki (ítélet 8. oldal első bekezdésében), hogy a jogosulatlan gazdasági előny megszerzésének büntetével a magánokirat-hamisítás vétsége valóságos alaki halmazatot nem képez. Ennek ellenére az E. M. B. Kft. pályázatánál - az I. r. terhelt pályázatához kapcsolódó felmentő rendelkezéssel ellentétben - felmentő rendelkezést nem hozott. A jogosulatlan gazdasági előny megszerzésével halmazatban tévesen a magánokirat-hamisítás vétségét is megállapította. Az itt alkalmazott halmazati értékelés sérti a büntető anyagi jog

szabályát. A B. Kft. jogosulatlan ÁFA visszaigényléssel megvalósult adócsalás bűncselekményéhez a valótlan számla készítésével segítséget nyújtó terhelti magatartás bűnsegédi bűnrészességgként történt minősítése ugyanakkor törvényes. Miután egyebekben a bűnösség megállapítása, a cselekmények anyagi jogi minősítése és a kiszabott büntetés is törvényes a Legfőbb Ügyészség azt indítványozta, hogy a Legfelsőbb Bíróság a jogerős határozatot az V. r. terheltet érintően változtassa meg és őt 1 rb., a Btk.276.§-ában meghatározott magánokirat-hamisítás vétsége miatt emelt vád alól mentse fel; egyebekben a megtámadott határozat reá vonatkozó részét hatályában tartsa fenn.

A Legfelsőbb Bíróság a Be. 420. §-ának (1) bekezdése és a Be. 424. §-ának (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott, amelyen a védő a felülvizsgálati indítványát fenntartotta.

A legfőbb ügyész képviselője az átiratában foglaltakkal egyező nyilatkozatot tett.

A nyilvános ülésen jelen lévő terhelt csatlakozott a védőjéhez.

III. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot az abban rögzített tényállás alapul vétele mellett egyrészt a felülvizsgálati indítványban megjelölt - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott - okból, valamint - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontjában írt eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében - hivatalból [Be. 423. § (4)-(5) bek.] bírálta felül.

Ennek során a felülvizsgálati indítványt részben alaposnak, a Legfőbb Ügyészség indítványát alaposnak találta.

a)

A Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a terhelt felmentésére vagy az eljárás megszüntetésére, illetve a terhelt bűnösségének megállapítására, továbbá kényszergyógykezelésének elrendelésére a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvány elbírálása során abból indult ki, hogy a Be. 423. §-ának (1) bekezdésében foglaltak értelmében, a felülvizsgálati eljárásban a tényálláshoz kötöttség érvényesül. Ennél fogva a kötelezően irányadó jogerős ítéleti tényállás alapul vételével kell és lehet állást foglalni a rendkívüli jogorvoslat tárgyában.

A másodfokon eljáró bíróság helyesen állapította meg, hogy a Btk. 288. §-ának (1) és (2) bekezdésében foglalt bűncselekmény elkövetési magatartása magában foglalja a magánokirat-hamisítás

tényállását, ezért ez utóbbi valóságos alaki halmazatban történő megállapítására nem kerülhet sor. Ezért mentette fel a tettes I. r. terheltet és a bűnsegédként ahhoz kapcsolódó V. r. terheltet 1 rb., a Btk. 276. §-a szerinti bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége miatt emelt vád alól.

Az V. r. terhelt azonban tudott arról, hogy az I. r. terhelt a részére átadott 2 db valótlan tartalmú számlát szerepelteti a könyvelésében és az ÁFA bevallásában is, ezért e körben - a felhasznált számlák fiktív tartalmára is figyelemmel - az 1 rb. bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségének a megállapítására törvénysértés nélkül került sor.

Miután a jogosulatlan gazdasági előny megszerzésének büntette nem állapítható meg halmazatban a Btk. 276.§-a szerinti magánokirat-hamisítás vétségével, másrésről pedig a korábban valótlan tartalommal benyújtott ÁFA bevallást a III. r. terhelt önellenőrzéssel helyesbítette, a másodfokú bíróság őt a terhére megállapított további 2 rb. magánokirat-hamisítás vétsége miatt emelt vád alól bűncselekmény hiányában felmentette. Erre tekintettel az e bűncselekményhez kapcsolódó bűnsegély miatt elítélt V. r. terheltet is felmentette 2 rb. magánokirat-hamisítás vétsége miatt emelt vád alól.

A Legfelsőbb Bíróság nem értett egyet a felülvizsgálati indítványban foglalt érveléssel abban, hogy a jogerős ítélet szerint kizárólag egy magánokirat-hamisítás vétségének van tette, az I. r. terhelt személyében és ezért csupán 1 rb. magánokirat-hamisítás vétségében állapítható meg az V. r. terhelt bűnössége.

Az irányadó tényállás IV. pontja szerint az V. r. terhelt a szerződésben vállaltak maradéktalan teljesítéséről kibocsátott számla rendelkezésre bocsátásával szándékosan segítséget nyújtott ahhoz, hogy az E. M. B. Kft. a részteljesítés miatt jogosulatlanul vegye igénybe az új mezőgazdasági gép vásárlására igényelt támogatást, és az ÁFA bevallásában jogosulatlanul helyezze levonásba az el nem készült trágyaszóró felépítmény ÁFÁ-ját is. Az eljáró bíróságok ezt további 2 rb. magánokirat-hamisítás vétségének minősítették.

Előre bocsátja a Legfelsőbb Bíróság, hogy valójában ez utóbbi cselekményeknek is volt tette. Az a körülmény, hogy ő utóbb meghalt, s ezért büntetőjogi marasztalására már nem kerülhetett sor, a részes büntetőjogi felelősségének a megállapítását nem akadályozza.

Egyetértett a Legfelsőbb Bíróság a Legfőbb Ügyészség indítványával abban, hogy az E. M. B. Kft. pályázatához kapcsolódó valótlan tartalmú számla felhasználásával nem 2 rb., hanem csupán 1 rb.

magánokirat-hamisítás vétsége valósult meg. A jogosulatlan gazdasági előny megszerzésének büntette mellett, azzal valóságos alaki halmazatban a magánokirat-hamisítás vétsége - amint arra már a másodfokú bíróság is rámutatott - nem állapítható meg. Ennek ellenére mégsem hozott felmentő rendelkezést és a jogosulatlan gazdasági előny megszerzésével halmazatban tévesen a magánokirat-hamisítás vétségét is megállapította. Az V. r. terheltnék azt a magatartását azonban, hogy a B. Kft. jogosulatlan ÁFA visszaigénylésével megvalósított adócsalás bűncselekményéhez e kft. ügyvezetőjének a valótlan tartalmú számla elkészítésével és rendelkezésre bocsátásával segítséget nyújtott törvényesen minősítette bűnsegédi bűnrészesként elkövetett 1 rb. magánokirat-hamisítás vétségének.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványnak részben helyt adott. Megállapította, hogy az V. r. terhelte marasztalására 1 rb. a Btk. 276. §-ában meghatározott és aszerint büntetendő bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében a büntető anyagi jog szabályainak a megsértése miatt került sor. Ezért a Veszprémi Városi Bíróság 1.B.1821/2004/77. számú ítéletét, valamint a Veszprém Megyei Bíróság 2.Bf.102/2009/3. számú ítéletét - a Be. 427. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján - megváltoztatta, és V. r. terhelte az ellene e bűncselekmény miatt emelt vád alól - a Be. 6. §-a (3) bekezdése a) pontjának I. fordulatra figyelemmel, a 331. §-ának (1) bekezdése alapján - felmentette.

b)

A Be. 416. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak.

A védő felülvizsgálati indítványa szerint a megyei bíróság az V. r. terhelte büntetésének súlyosítását azzal indokolta, hogy az általa kibocsátott valótlan tartalmú számlák tették lehetővé a bűncselekmények elkövetését, ezért az V. r. terhelte magánokirat-hamisítás vétsége miatt emelt vád alól történő felmentése esetén a büntetés lényeges enyhítése indokolt.

A Legfelsőbb bíróság a védő érvelésével nem értett egyet.

Az V. r. terhelttel szemben a halmazati büntetésül kiszabott főbüntetés és a mellékbüntetés meghatározására a törvényi keretek között került sor, s e törvényes keretek között már a jogalkalmazói egyéniesítés érvényesül. Ennek megfelelően a végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés tartamát a másodfokú bíróság - a hét év hat hónapig terjedő keretben - a

szabadságvesztés törvényi minimumához közeli tartamban határozta meg.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint az a körülmény, hogy adott esetben a terhelt által ténylegesen megvalósított fizikai jellegű segítségnyújtás a tettesi cselekményhez kapcsolódó bűnsegély mellett azzal valószínűsíthető alaki (eszmei) halmazatban a további enyhébb súlyú bűncselekmény megállapítását már nem eredményezi, a büntetés mértékét lényegesen már nem befolyásolja.

A Legfelsőbb Bíróság a kifejtettekre figyelemmel a felmentő rendelkezés mellett a halmazati büntetésül a törvényi minimumhoz közeli tartamban kiszabott, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés enyhítésére nem látott törvényes lehetőséget. Ezért a felmentő rendelkezést meghaladóan egyebekben a felülvizsgálattal megtámadott jogerős ügydöntő határozatot - a Be. 426. §-a alapján - hatályában fenntartotta.

A Legfelsőbb Bíróság határozata elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. §-a (4) bekezdésének a b) pontja zárja ki.

A Be. 418. §-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. §-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Legfelsőbb Bíróság mellőzheti.

Budapest, 2010. december 2.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Molnár Gábor s.k. előadó bíró, Dr. Kiss Sándor s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő
Bné